

Referanser:

Arkivsak: 22/02964-2

Menighetsbarnehagene

Sammendrag

Det finnes i dag ca 54 menighetsbarnehager. Av disse er 17 åpne barnehager og 37 ordinære barnehager. Ifølge KA er antallet redusert med 10% de siste to årene.

KA ønsker å opprette et felles nasjonalt selskap for menighetsbarnehager, eid av de av KAs barnehagemedlemmer som blir med i selskapet, eventuelt sammen med ett eller to større eiermiljøer. Selskapet vil ikke være for alle menighetsbarnehagene, men for de barnehagene som kan vise til sunn drift og økonomi. Målet er å innrette seg for en fremtid der det bli mer krevende å drive barnehage i en stadig strengere regulert sektor.

KA ønsker å få med minst ett større eiermiljø inn i selskapet, bl a for å kunne gi selskapet en god egenkapital ved oppstarten, og har derfor rettet en invitasjon til KR om å delta inn på eiersiden av et selskap for menighetsbarnehagene.

Selskapet skal, dersom det er stor nok interesse, etableres i 2023.

Forslag til vedtak

Administrasjonen arbeider videre sammen med KA med intensjon om å tre inn på eiersiden av morselskapet Menighetsbarnehagene AS. Eierandelen vil bli vurdert nærmere. Selskapet har som intensjon om å være i full drift fra 2023.

Administrasjonen kommer tilbake til Kirkerådet med saksunderlag for endelig beslutning om inntreden i selskapet, herunder vedtekter, driftsform, egenkapital, selskapsstruktur og budsjettmessige konsekvenser.

Saksorientering

Bakgrunn

Det finnes i dag ca 54 menighetsbarnehager. Av disse er 17 åpne barnehager og 37 ordinære barnehager. Antall menighetsbarnehager er synkende, i likhet med det totale antall barnehager i Norge, i 2015 var det 77 menighetsbarnehager. Ifølge KA har vi mistet hele 10% av menighetsbarnehagene de siste to årene.

Befolkningsframskrivninger viser at behovet for barnehageplasser vil fortsette å falle raskt de kommende årene; mens det i 2013 ble født om lag 60 000 barn i Norge, ble det i 2020 født 54827 barn.

De siste årene har KA utredet om det er mulig å organisere menighetsbarnehagene på en måte som vil være mer hensiktsmessig for fremtiden. Både forskning og tilbakemeldinger fra barnehagestyrene tegner et bilde av en stadig mer krevende hverdag for barnehageeierne i møte med større lovreguleringer av sektoren. Det uttrykkes et klart ønske om mer administrativ støtte og mer vekt på pedagogisk utvikling. Mens de større kjedene kan sette inn betydelige ressurser til dette, opplever KA sine medlemsbarnehager at de står mer alene i dette arbeidet.

Organisering av menighetsbarnehagene er ytterligere aktualisert ved at Stortinget våren 2022 vedtok endringer i barnehageloven spesifikt gjeldende for private barnehager (ref Prop 82 L (2021-2022)). Det innføres blant annet krav om at hver privat barnehage skal være et selvstendig rettssubjekt, forbud mot å ta opp lån på andre måter enn i finansforetak og det innføres meldeplikt for private barnehager ved nedleggelse, eierskifte eller andre organisatoriske endringer. Loven medfører at alle menighetsråd og kirkelige fellesråd som i dag har en barnehage direkte underlagt seg, vil måtte gjennomføre en utskillelse av barnehagen til eget selskap før nyttår og gjennomføre en virksomhetsoverdragelse.

KA ønsker på bakgrunn av dette å opprette et felles nasjonalt selskap for menighetsbarnehager, eid av de av KAs barnehagemedlemmer som blir med i selskapet, eventuelt sammen med ett eller to større eiermiljøer. Selskapet vil ikke være for alle menighetsbarnehagene, men for de barnehagene som kan vise til sunn drift og økonomi. Målet er å innrette seg for en fremtid der det bli mer krevende å drive barnehage i en stadig strengere regulert sektor.

På bakgrunn av anbefalinger fra Advokatfirmaet Hjort og Private Barnehagers Landsforbund (PBL), ser KA for seg et aksjeselskap i en konsernstruktur. Det vil si at de foreslår at menighetsrådene og fellestrådene som ønsker sine menighetsbarnehager inn i ordningen, går inn som eiere i et morselskap, og at dette morselskapet igjen eier hvert enkelt datterselskap 100%. Det er innledningsvis foreslått at de lokalkirkelige aktørene til enhver tid skal eie minst 67% av selskapet, og dermed kan avgjøre selskapet fremtid. Det er et premiss at barnehagene fortsatt skal ha en kristen forankring.

KA ønsker å få med minst ett større eiermiljø inn i selskapet, bl a for å kunne gi selskapet en god egenkapital ved oppstarten, og har med bakgrunn i dette rettet en forespørsel til KR om vi er interessert i å tre inn på eiersiden av selskapet.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det er anslått at selskapet bør ha en egenkapital på minst 4 mill. kr ved oppstarten, og det er antydnet at en eller flere av de større eiermiljøene vil måtte stille med et lån

til selskapet for å sikre økonomien i en oppstartsfasen. Det er kun driften av barnehagene som skal inn i selskapet, og selskapet skal ikke eie barnehagenes eiendom eller bygg. En ser for seg at selskapet vil ha 2-3 ansatte ved oppstarten, dersom 12-15 barnehager ønsker seg inn.

Når det gjelder pensjon til ansatte er det skissert to ulike løp, der enten pensjonsforpliktelsene blir med over i nytt selskap eller at pensjonsforpliktelsene for tidligere ansatte blir igjen i soknet. Det er imidlertid satt som en premiss at ingen barnehager kan bli med inn i selskapet uten at de har fond som matcher de fremtidige pensjonsforpliktelsene de har opparbeidet seg per i dag.

Det vil være også være en premiss for KR at vi ikke stiller med konkursgaranti hverken for morselskapet eller datterselskap. I dette ligger også en mulig omdømmerisiko som Dnk vil måtte stå i dersom det blir aktuelt.

Veien videre:

KA inviterer nå barnehageeiere til å undertegne en uforpliktende intensjonsavtale om å bli med i selskapet for å se om det er stor nok interesse for en slik organisering. Det er nødvendig at minst 12-15 menighetsbarnehager undertegner intensjonsavtalen.

Høsten 2022 gjennomføres due diligence-prosess for hver aktuell barnehage for å få fram driftsgrunnlag og finansiell situasjon. Deretter skal vedtekter og aksjonæravtale utarbeides, selskap opprettes, innbetaling av aksjekapital og gjennomføring av virksomhetsoverdragelse.

Dersom KR ønsker at administrasjonen arbeider videre med denne saken, med mål om å tre inn på eiersiden i selskapet, vil endelig beslutning om eierandel, vedtekter mm legges fram for KR når dette er utarbeidet.

Det vil i tillegg være behov for KR å avklare med Barne- og familiedepartementet om etableringen og støtte til drift av menighetsbarnehager vil være i strid med «å avlaste kommunene for deres lovpålagte utgifter etter trossamfunnsloven §14 annet ledd», og dermed tilskuddet fra departementet til Dnk.